

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: *Kritické přezkoušení teorie Herberta Kitschelta* (Ústav politologie, FF UK, 2010, stran 46).

Autor: Michal Michalička

Vedoucí práce: Martin Polášek

Autor posudku: Radek Buben (ÚPOL UK FF)

Práce M. Michaličky, věnující se revizi a aplikovatelnosti teorie H. Kitschelta (bohužel, v českém názvu práce mu autor jméno komolí, v anglickém ho píše správně), je jednou z výrazně nadprůměrných studií, odevzdaných na ÚPOLu. Autorovi se povedlo velmi hutně a stylisticky dobře shrnout své myšlenky a text je radost číst. Zjevně velký podíl na tom vedle autora má i vedoucí práce.

Michalička se své práci pokouší aplikovat Kitscheltovo chápání omezování welfare state v Evropě na českou situaci. Kitschelt se své studii snažil vyrovnat se zdánlivým paradoxem, kdy politici, prosazující nepříliš oblíbené sociální škrtky, vyhrávají následné volby a mohou tak obhájit politiku, jež se jeví jako těžko obhajitelná. Autor nejprve důkladně rozebírá Kitscheltovu argumentaci. Zde bych mu pouze drobně vytkl, že uvádí-li třeba 4 možné modely stranických soustav, nebylo od věci je oddělovat číselně ve stylu „1. model“, což autor nedělá (s. 11 – 13). Poté se autor pokouší k těmto západoevropským modelům přiřadit stranický systém ČR, který se podle něj začal konsolidovat po roce 1996. Dle jeho v zásadě obhajitelného názoru se ČR blíží druhému a třetímu Kitscheltovu modelu, tedy někam mezi Dánsko, Švédsko a Belgie se Švýcarskem či Rakouskem. Modelu druhému se ČR vymyká absencí menší liberální levice (poděkujme panu Bursíkovi a jeho „podržtaškovi“ Liškovi, že zničili – nejenom – politologický model), ale i absencí menších pravicových autoritářů. V případě modelu třetího nám – dodejme zatím – chybí střet autoritářského a liberálního přístupu, jelikož hlavní štěpení v ČR je socioekonomické.

Následně autor charakterizuje nejprve obecné pojetí sociální demokracie ve zmíněném modelu a poté se věnuje sociální demokracii české. V této části je jeho práce důsledně analytická, autor neuvádí žádná nadbytečná fakta a nezvyšuje citační indexy nepotřebných brožurek. Na druhou stranu, řada jeho tezí by se dala zpochybnit, ale ocenit je třeba fakt, že v práci tyto teze jsou. V případě hodnocení stavu české ekonomiky by však autor již měl použít nějakou odbornou literaturu a pokusit se blíže klasifikovat ekonomický stav ČR na srovnávacím základě. Také fakt, že při hodnocení české sociální politiky autor zcela ignoruje jakoukoli odbornou produkci k tomuto tématu (Potůček, Večerník, Machonin a snad i jakýsi Matějů), nepovažuji za štěstí.

Autor dochází k závěru, že Kitscheltova teorie je na ČR aplikovatelná především po roce 2002, takže je v zásadě použitelná i mimo západoevropský kontext ve kterém (a pro který) byla zformulována.

Polemizovat by se jistě dalo s řadou autorových vedlejších tvrzení: třeba o totalitním charakteru komunistického Československa (s. 19); sám Kitschelt mluví v jiné své práci o byrokraticko – autoritářském režimu. Ostatně, autor v případě střetu liberálů s autoritáři píše o „autoritativním přístupu“ (s. 12).

Michaličkův text je výborně napsán, promyšlen a v kontextu odevzdávaných bakalářských prací je nadprůměrný. Doporučuji k obhajobě s hodnocením **výborně**, navzdory výše uvedeným připomínkám.

Radek Buben

